

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 154/21

Λουξεμβούργο, 9 Σεπτεμβρίου 2021

Απόφαση στην υπόθεση C-783/19
Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne

Το Δικαστήριο διευκρινίζει τις προϋποθέσεις προστασίας των προϊόντων που καλύπτονται από προστατευόμενη ονομασία προέλευσης, όπως αυτές προβλέπονται από τον κανονισμό για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων

Οι ονομασίες αυτές προστατεύονται έναντι ενεργειών που αφορούν τόσο προϊόντα όσο και υπηρεσίες

Ο GB διαθέτει μπαρ tapas στην Ισπανία και χρησιμοποιεί το σημείο CHAMPANILLO για να τον προσδιορισμό και την προώθηση των καταστημάτων του. Στις διαφημίσεις του χρησιμοποιεί ένα γραφικό υπόθεμα το οποίο αναπαριστά δύο κολωνάτα ποτήρια γεμάτα με αφρώδες ποτό.

Η Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne (CIVC), οργανισμός αρμόδιος για την προστασία των συμφερόντων των παραγωγών σαμπάνιας, προσέφυγε στα ισπανικά δικαστήρια προκειμένου να ζητήσει την απαγόρευση της χρήσης της λέξης *champanillo* (η οποία στην ισπανική γλώσσα σημαίνει «μικρή σαμπάνια») για τον λόγο ότι η χρήση του σημείου αυτού συνιστά προσβολή του δικαιώματος επί της προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (ΠΟΠ) «Champagne».

Μετά από έφεση που ασκήθηκε ενώπιόν του, το Audiencia Provincial de Barcelona (εφετείο Βαρκελώνης, Ισπανία) ζητεί από το Δικαστήριο να ερμηνεύσει το δίκαιο της Ένωσης για την προστασία των προϊόντων με ΠΟΠ, με δεδομένο ότι η λέξη *champanillo* δεν χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό προϊόντων, αλλά υπηρεσιών.

Το Δικαστήριο διευκρινίζει εκ προοιμίου ότι στην επίδικη υπόθεση έχει εφαρμογή ο κανονισμός για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων ¹ και ειδικότερα η διάταξη ² που αφορά τις ενέργειες οι οποίες δεν χρησιμοποιούν ούτε άμεσα ούτε έμμεσα την προστατευόμενη ονομασία καθεαυτήν, αλλά την υπαινίσσονται κατά τρόπον ώστε ο καταναλωτής να σχηματίζει την εντύπωση ότι υφίσταται επαρκής σχέση μεταξύ του προϊόντος και της εν λόγω ονομασίας προέλευσης.

Κατ' αρχάς, το Δικαστήριο κρίνει ότι **ο κανονισμός 1308/2013 προστατεύει τις ΠΟΠ έναντι ενεργειών που αφορούν τόσο προϊόντα όσο και υπηρεσίες**. Πράγματι, ο κανονισμός αυτός αποσκοπεί κυρίως στην παροχή στους καταναλωτές της εγγύησης ότι τα γεωργικά προϊόντα που καλύπτονται από γεωγραφική ένδειξη καταχωρισθείσα βάσει του κανονισμού αυτού εμφανίζουν, λόγω της προέλευσής τους από συγκεκριμένη γεωγραφική ζώνη, ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Επομένως, οι ΠΟΠ παρέχουν εγγύηση ποιότητας που οφείλεται στη γεωγραφική προέλευσή τους, με σκοπό να δοθεί στους παραγωγούς γεωργικών προϊόντων που έχουν καταβάλει πραγματικές προσπάθειες ποιοτικής βελτίωσης των προϊόντων τους η δυνατότητα, ως αντάλλαγμα, να βελτιώσουν το εισόδημά τους και να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να επωφελούνται τρίτοι καταχρηστικά από τη φήμη που δημιουργεί η ποιότητα των προϊόντων αυτών.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (ΕΕ 2013, L 347, σ. 671).

² Άρθρο 103, παράγραφος 2, στοιχείο β'.

Επομένως, ο κανονισμός 1308/2013 καθιερώνει ευρύτατη προστασία η οποία προοριζόταν να επεκταθεί σε όλες τις χρήσεις οι οποίες εκμεταλλεύονται τη φήμη των προϊόντων που καλύπτονται από κάποια από τις γεωγραφικές αυτές ενδείξεις. Το Δικαστήριο κρίνει συνεπώς ότι μια ερμηνεία του άρθρου 103, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού η οποία δεν θα καθιστούσε δυνατή την προστασία μιας ΠΟΠ στις περιπτώσεις που το επίμαχο σημείο δηλώνει υπηρεσία, όχι μόνον δεν θα ήταν συνεπής προς το εύρος που αναγνωρίζεται στην προστασία των καταχωρισμένων γεωγραφικών ενδείξεων, αλλά και δεν θα καθιστούσε δυνατή την πλήρη επίτευξη αυτού του προστατευτικού σκοπού, καθώς η αθέμιτη εκμετάλλευση της φήμης προϊόντος ΠΟΠ μπορεί να προκύψει και σε περίπτωση που η πρακτική στην οποία αναφέρεται η διάταξη αυτή αφορά υπηρεσία.

Δεύτερον, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι ο κανονισμός δεν περιέχει **κανένα στοιχείο** που να συνηγορεί υπέρ του ότι η προστασία έναντι κάθε υπαινιγμού **περιορίζεται αποκλειστικά στις περιπτώσεις** στις οποίες τα προϊόντα που προσδιορίζει η ΠΟΠ και τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες για τα οποία χρησιμοποιείται το επίμαχο σημείο είναι «συγκρίσιμα» ή «παρόμοια» **ούτε υπέρ του ότι η προστασία αυτή επεκτείνεται** και στις περιπτώσεις στις οποίες το σημείο αναφέρεται σε προϊόντα και/ή υπηρεσίες τα οποία **δεν έχουν ομοιότητες** με εκείνα που φέρουν την ΠΟΠ.

Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η έννοια του «υπαινιγμού» καλύπτει και την περίπτωση στην οποία το σημείο που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό προϊόντος περιλαμβάνει μέρος μιας προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης (ΠΓΕ) ή μιας ΠΟΠ, κατά τρόπον ώστε ο καταναλωτής, έχοντας προ οφθαλμών την επίμαχη ονομασία του προϊόντος, να ανακαλεί στη μνήμη του, ως εικόνα αναφοράς, το εμπόρευμα το οποίο νομίμως φέρει την εν λόγω ένδειξη ή ονομασία.

Επιπλέον, μπορεί να γίνει δεκτό ότι υφίσταται υπαινιγμός ΠΓΕ ή ΠΟΠ, όταν, σε προϊόντα με οπτική αναλογία μεταξύ τους, η ΠΓΕ ή η ΠΟΠ και το αμφισβητούμενο σημείο είναι παραπλήσια από φωνητικής και οπτικής απόψεως. Εντούτοις, ούτε η μερική ενσωμάτωση μιας ΠΟΠ σε σημείο το οποίο φέρουν προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν καλύπτονται από την ονομασία αυτή ούτε ο εντοπισμός φωνητικής και οπτικής ομοιότητας του εν λόγω σημείου με την εν λόγω ονομασία συνιστούν προϋποθέσεις που απαιτούνται οπωσδήποτε προκειμένου να αποδειχθεί η ύπαρξη υπαινιγμού της ίδιας αυτής ονομασίας. **Πράγματι, ο υπαινιγμός μπορεί να προκύπτει από «εννοιολογική συνάφεια» μεταξύ της προστατευόμενης ονομασίας και του επίμαχου σημείου.**

Το Δικαστήριο εκτιμά ότι, **όσον αφορά ειδικότερα την έννοια του «υπαινιγμού», το καθοριστικό κριτήριο είναι αν ο καταναλωτής, όταν βλέπει την επίμαχη ονομασία, ανακαλεί απευθείας στη μνήμη του, ως εικόνα αναφοράς, το εμπόρευμα το οποίο νομίμως φέρει την ΠΟΠ**, πράγμα το οποίο εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο να εκτιμήσει, λαμβάνοντας υπόψη, ενδεχομένως, την ενσωμάτωση, στη βαλλόμενη ονομασία, μέρους μιας προστατευόμενης ΠΟΠ, τη φωνητική ή/και οπτική ομοιότητα της εν λόγω ονομασίας με την εν λόγω ΠΟΠ ή ακόμη και την εννοιολογική συνάφεια μεταξύ της ονομασίας αυτής και της εν λόγω ΠΟΠ.

Κατά το Δικαστήριο, το ουσιώδες στοιχείο, προκειμένου να αποδειχθεί η ύπαρξη υπαινιγμού, είναι να συνδέσει ο καταναλωτής τον όρο που χρησιμοποιείται για την περιγραφή του επίμαχου προϊόντος με την ΠΓΕ. Η σύνδεση αυτή πρέπει να είναι αρκούντως άμεση και μονοσήμαντη. Επομένως, ο υπαινιγμός μπορεί να διαπιστωθεί μόνο με σφαιρική εκτίμηση εκ μέρους του εθνικού δικαστηρίου, η οποία θα περιλαμβάνει το σύνολο των κρίσιμων στοιχείων της υπόθεσης.

Κατά συνέπεια, **η έννοια του «υπαινιγμού» κατά τον κανονισμό 1308/2013 δεν προϋποθέτει ότι το προϊόν που καλύπτεται από την ΠΟΠ και το προϊόν ή η υπηρεσία που καλύπτεται από την αμφισβητούμενη ονομασία είναι πανομοιότυπα ή παρόμοια.**

Το Δικαστήριο έχει κρίνει ειδικότερα ότι, στο πλαίσιο της εκτίμησης, στο πλαίσιο της εκτίμησης της ύπαρξης τέτοιου υπαινιγμού, πρέπει να λαμβάνεται ως βάση αναφοράς η αντίληψη του μέσου Ευρωπαίου καταναλωτή που έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος. Κατά τη νομολογία, η αποτελεσματική και ομοιόμορφη προστασία των προστατευόμενων ονομασιών στο σύνολο του εδάφους της Ένωσης απαιτεί να μη λαμβάνονται υπόψη περιστάσεις ικανές να αποκλείσουν την ύπαρξη υπαινιγμού για τους καταναλωτές ενός

μόνον κράτους μέλους. Παρά ταύτα, για την ενεργοποίηση της προβλεπόμενης προστασίας, η ύπαρξη υπαινιγμού μπορεί να αξιολογηθεί και αποκλειστικά σε σχέση με τους καταναλωτές ενός και μόνον κράτους μέλους.

Το Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το άρθρο 103, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 1308/2013 έχει την έννοια, **αφενός, ότι για να υφίσταται «υπαινιγμός», κατά τη διάταξη αυτή, δεν απαιτείται να είναι το προϊόν που καλύπτεται από την ΠΟΠ και το προϊόν ή η υπηρεσία που καλύπτεται από την επίμαχη ονομασία πανομοιότυπα ή παρόμοια και, αφετέρου, ότι «υπαινιγμός» στοιχειοθετείται όταν η χρήση μιας ονομασίας δημιουργεί στην αντίληψη του μέσου Ευρωπαϊκού καταναλωτή, ο οποίος έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος, αρκούντως άμεση και μονοσήμαντη σύνδεση μεταξύ της ονομασίας αυτής και της ΠΟΠ.**

Η ύπαρξη τέτοιας σύνδεσης μπορεί να προκύπτει από διάφορα στοιχεία, και ειδικότερα από τη μερική ενσωμάτωση της προστατευόμενης ονομασίας, τη φωνητική και οπτική συγγένεια μεταξύ των δύο ονομασιών και την εντεύθεν ομοιότητα και, ελλείψει τέτοιων στοιχείων, από την εννοιολογική συνάφεια μεταξύ της ΠΟΠ και της επίμαχης ονομασίας ή και από την ομοιότητα μεταξύ των προϊόντων που καλύπτονται από την εν λόγω ΠΟΠ και των προϊόντων ή υπηρεσιών που καλύπτονται από την ίδια αυτή ονομασία. Στο πλαίσιο της εκτίμησης αυτής, απόκειται στο Audiencia Provincial de Barcelona να λάβει υπόψη το σύνολο των κρίσιμων στοιχείων που αφορούν τη χρήση της επίμαχης ονομασίας.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106